

Nationellt referenslaboratorium för Toxinproducerande bakterier (Clostridium tetani, Clostridium botulinum, Corynebacterium diphtheriae, Corynebacterium ulcerans, Corynebacterium pseudotuberculosis)

Ansvarigt laboratorium

Folkhälsomyndigheten
Avdelningen för mikrobiologi
Avdelningschef Karin Tegmark Wisell

Omfattning

Clostridium tetani, Clostridium botulinum, Corynebacterium diphtheriae,
Corynebacterium ulcerans, Corynebacterium pseudotuberculosis.

Kontaktuppgifter och tillgänglighet

Kontakt nås via kundtjänst på 010-205 24 44, måndag-fredag kl. 09:30-12:00 samt kl. 13:00-15:30 och vid brådskande behov utanför kontorstid kan fråga anmälas till KMiB för vidareförmedling till NRL med svar under kontorstid.

Ledare av NRL är Karin Tegmark Wisell, specialist mikrobiologi, överläkare, avdelningschef

Referensdiagnostik

Genom avtal med Statens seruminstitut i Danmark har Folkhälsomyndigheten säkerställt tillgången till analys för verifiering av misstänkta botulinumtoxinproducerande Clostridium botulinum genom molekylär påvisning av gen för toxinproduktion samt etablerad referensmetod för påvisning av toxin.

Tabell med referensdiagnostik.

Analys	Tillgänglighet	Svarstid	Avgift
PCR-påvisning av toxinproducerande Corynebacterium spp genom speciesverifiering av C. diphtheriae, C.	Analysen utföres alla helgfria vardagar året runt	1 ¹	1 995 kr ¹

Analys	Tillgänglighet	Svarstid	Avgift
ulcerans och C. pseudotuberculosis samt detektion av toxin-subenhetererna A och B			
Påvisning av difteritoxin med ELEK hos toxinproducerande Corynebacterium (C. diphtheriae, C. ulcerans, C. pseudotuberculosis). Analysen är ackrediterad	Analysen utföres alla helgfria vardagar året runt	2-3 dagar	2 080 kr
Resistensbestämning max 5 antibiotika (ackrediterad)	Analysen utföres alla helgfria vardagar året runt	2 dagar	1 050 kr
Clostridium botulinum, toxinpåvisning och Serotypning ²	Analysen utföres på Statens seruminstitut i Danmark ³	1-5 dagar ²	13 550 DKR

¹ Analys utförs samma dag för prov inkomna vardagar innan kl. 12:00 och kan i regel svaras ut per telefon innan kl. 16:30. Analysen betraktas alltid som akut och debiteras med akuttillägg (1 115 kr), om inte annat är angivet på remissen. Ange alltid inremitterande läkares namn samt telefonnummer för ut svar på remissen.

² Se www.folkhalsomyndigheten.se/mikrobiologi-laboratorieanalyser/laboratorieanalyser-och-tjanster/analyskatalog/toxinvirulensstest/botulinumtoxin, www.ssi.dk/produkter-og-ydelser/diagnostik/diagnostiskaandbog/c/120 samt www.ssi.dk/produkter-og-ydelser/diagnostik/rekvirering-af-analyser.

³ Statens seruminstitut i Danmark finns tillgänglig helgfria vardagar (konsultation dagtid helgfria vardagar +45-3268 3719 alt +45-3268 3372).

Avgifter enligt avtal 2017-07-01. Dessa kan årligen höjas motsvarande landstingsindex/konsumentprisindex (LPI/KPI), eller vid behov högre efter förankring i SLIM styrgrupp.

Telefonsvar om så begärs på remiss. Folkhälsomyndigheten svarar ut på papper eller elektroniskt via [LabPortalen](#).

Referensmaterial

Vår ansökan utgår från fätalsdiagnostik och eftersom vi utifrån ett kvalitetsperspektiv ser det som ändamålsenligt att analyser för difteritoxinproducerande corynebacterium i första hand centraliseras till ett NRL bedömer vi det inte aktuellt att skicka ut paneler för dessa. Folkhälsomyndigheten har för egen kvalitetssäkring erhållit kvalitetssäkringspaneler från EU-DIP_NET (föregångare till EDSN) men också genom två-labs-utbyte av isolat med Public Health England.

Expertstöd

Folkhälsomyndigheten ger expertstöd och rådgivning till behandlande läkare och laboratorier angående utredningar av patienter där misstanke om difteri, botulism eller tetanus föreligger.

Utveckling och samverkan

Verksamheten utvecklar och validerar nya metoder vid behov själva eller i samverkan med andra laboratorier. Den omfattande omvärldsbevakning som finns vid myndigheten ligger till grund för beslut om etablering av nya diagnostiska metoder.

Omvärldsbevakning och beredskap

Folkhälsomyndigheten får via sitt IHR-uppdrag tidigt ta del av en rad olika internationella utbrottsvarningar (t.ex. EWRS, ECDC- och WHO kommunikation). Verksamhetschefen är dessutom national microbiological focal point för ECDC och myndigheten får dagliga uppdateringar från ECDC om aktuella internationella smittskyddsrelevanta händelser. Myndigheten har också genom sitt samordningsansvar gentemot landets smittskydd löpande kontakt med landets samtliga smittskyddsenheter och får på så sätt information om ovanliga smittskyddshändelser i landet. Myndighetens epidemiologer får vidare information om förekomst av anmälningspliktiga sjukdomar över hela Sverige via systemet för rapportering av anmälningspliktiga sjukdomar (SmiNet). En systematisk litteratur och mediabevakning finns på myndigheten som genom mejluppdateringar och dagliga 11-möten förmedlas till myndighetens laborativa verksamhet.